

Gehoorproblemen in het onderwijs

Wat is de impact op werkvermogen
en wat kun je doen?



Arnold Schriemer
Paul Almer

Nieuwegein

Maandag 6 oktober 2025

Even voorstellen



Paul Almer

- Bedrijfsarts
- Sectorspecialist onderwijs



Arnold Schriemer

- Bedrijfsarts
- Specialist gehoor en werk

Werken met gehoorverlies: een praktijkgeval

- ➔ Vrouw, 61 jaar
- ➔ Docent 3 dagen/week, groep 5
- ➔ Rechts doof sinds haar 16e
 - ➔ Kan geen richting horen
 - ➔ Luisteren kost veel inspanning
- ➔ Verstoorde slaap door oorsuizen



Werken met gehoorverlies: een praktijkgeval

- ➔ Ziek gemeld: uitputting
- ➔ Verwijzing audiologisch centrum
- ➔ AD-onderzoek: aangepast werk bij eigen werkgever
- ➔ 2e ziektejaar: remedial teaching
- ➔ 4 uur per dag wegens beperkte energie
- ➔ WIA: deels afgekeurd



Gehoorverlies

- ➔ In werkende leeftijd ca. 800.000 in Nederland
- ➔ Ouderdomsslechthorendheid, vanaf 55 jaar
- ➔ Meer oudere werkenden door opgelopen leeftijd (pre-)pensioen



Gehoorverlies: hoe klinkt het?

Verstaan in een klaslokaal

➔ Goedhorend 

➔ 35 dB verlies gehoorverlies 

➔ 'matig gehoorverlies'

➔ grens voor vergoeding hoortoestel



Bron: <https://www.veiligheid.nl/themas/gehoorschadepreventie/blog/zo-klinkt-het-als-je-gehoorschade-hebt>

Gehoorverlies

- ➔ Misverstanden
- ➔ Extra luisterinspanning
- ➔ Vermoeidheid

Dit is wat
slecht roender
verstaer als iemand
tegen her praet.

Het is hard werken

Gevolgen van gehoorverlies bij werkenden

- ➔ Grotere luisterinspanning¹
- ➔ Gehoorverlies gaat gepaard met
 - ➔ een grotere herstelbehoefte na het werk²
 - ➔ gezondheidsproblemen zoals oververmoeidheid en depressie²
 - ➔ meer ziekteverzuim^{2,3} en arbeidsongeschiktheidsuitkeringen⁴
 - ➔ risico voor duurzame inzetbaarheid⁵



1 Van der Hoek-Snieders et al., 2020

2 Nachtegaal et al., 2009 & 2012

3 Schriemer et al., 2025

4 Helvik et al., 2013

5 Schriemer et al., 2021

Onderzoek onder onderwijsgevenden

Academische werkplaats Arbo Unie bij het UMCG

- Enquête & online gehoortest (www.hoortest.nl)
- Doelgroep PO t/m HBO
- Antwoorden van 737 onderwijsgevenden geanalyseerd
- Bij gehoorverlies
 - verhoogd risico voor duurzame inzetbaarheid
 - lager werkvermogen
 - meer verzuim



Onderzoek onder onderwijsgevenden

Academische werkplaats Arbo Unie bij het UMCG

- Enquête & online gehoortest
- Doelgroep PO t/m HBO
- Antwoorden van 737 onderwijsgevenden geanalyseerd
- Bij gehoorverlies:
 - verhoogd risico voor duurzame inzetbaarheid
 - lager werkvermogen
 - **meer verzuim**

Verzuimde dagen afgelopen 3 maanden (gemiddelde)	
Normaal gehoor	2.1
Onvoldoende gehoor	3.2
Slecht gehoor	5.6

Welke werkfactoren
zijn positief en
stimuleren om te
blijven werken?



**Welke
werk-aanpassingen
zijn er gedaan?**



**Welke aanpassingen
zou je willen om je
werk met plezier te
kunnen blijven doen?**

**Kleinere
groepen**

**Vrijstelling
van taken**

**Vloer-
bedekking**

**Vergader-
discipline**

**Betere
akoestiek**

**Coulance
/ begrip van
werkgever**

**Weet
niet...**

**Rustige
omgeving**

**Weet
niet...**



Technische oplossingen

- ➔ Beperking achtergrondgeluid werkplek
- ➔ Akoestiek lokaal
- ➔ Hoortoestellen
- ➔ Externe microfoons



Akoestische
wandpanelen



Microfoontjes
in de klas

Bron foto's: <https://planplanadvies.nl/>

Aandachtspunten werk

- ➔ Aanpassing taken
- ➔ Luisterpauzes
- ➔ Thuiswerken
- ➔ Voorlichting collega's en werkgever
- ➔ Andere functie



Aandachtspunten voor de werkende

- ➔ Mogelijke relatie vermoeidheid en gehoorverlies
- ➔ Acceptatie
- ➔ Hoe ga je ermee om?



Stigma



versus



annadrijver ✓ • Volgen



annadrijver ✓ Bewerkt • 123 w.

Hoi! Sinds een tijdje draag ik hoortoestellen. Say what?! Ja nou dat dacht ik ook toen ik dat als advies kreeg. 'Excuse me dat is voor opa's'

Aandachtspunten werkgever

- ➔ Bewustwording van
 - ➔ impact op vitaliteit
 - ➔ impact op het werk
 - ➔ mogelijkheid gehoorscreening
 - ➔ mogelijkheden om slechthorende te ondersteunen en zo te behouden voor het werk
- ➔ Schakel bedrijfsarts en werkplekdeskundige in!



Samenvattend

- ➔ Gehoorverlies ➡ extra luisterinspanning
- ➔ Problematisch voor docenten
- ➔ Streef naar ondersteuning en aanpassing
- ➔ Schakel bij individuele situaties bedrijfsarts en werkplekadviseur in
- ➔ Preventief Medisch Onderzoek door Arbo Unie: gehoorscreening, zeker bij 50+



Vragen?



Bedankt voor jullie deelname!

